

PRIRUČNIK ZA APLIKANTE SA DETALJNIM UPUTAMA ZA PRIJAVU I PRISTUP PROCESU SELEKCIJE

**za implemetaciju projekta „Pojednostavljenje i unapređenje
zapošljavanja u državnu službu“**

Sarajevo, 15.01.2018.god.

I. UVOD

Procedure zapošljavanje i selekcije za radna mjesta u državnoj službi regulisane su zakonima i propisima u svim fazama konkursne procedure. Konkursne procedure i propisi kojima su regulisane nisu isti za pojedine nivoe uprave u Bosni i Hercegovini. Ovaj priručnik sadrži informaciju o fazama konkursnih procedura sa osvrtom na njihovo provođenje na pojedinim upravnim nivoima u državnoj službi Bosne i Hercegovine sa referencama na relevantne propise. Svrha priručnika je omogućiti potencijalnim kandidatima za radna mjesta u državnoj službi da na jednom mjestu dobiju potrebne informacije o procedurama selekcije i zapošljavanja kako bi se mogli adekvatno pripremiti za svaku fazu procesa.

II. NADLEŽNOST ZA PROVOĐENJE SELEKCIJE I ZAPOSŁJAVANJA

Procedure selekcije i zapošljavanja u državnu službu provode se putem javnog konkursa. Svrha javnog konkursa je da omogući svim zainteresiranim kandidatima da se pod istim uslovima natječu za radno mjesto, i da se odabere kandidat koji je najprimjereniji za određeno radno mjesto. Konkursne procedure realizira Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine za upražnjena radna mjesta državnih službenika u organima uprave na državnom nivou BiH, na zahtjev institucija. Agencija za državnu službu Federacije Bosne i Hercegovine utvrđuje kriterije i pravila i provodi postupke selekcije, imenovanja i postavljanja državnih službenika u organima državne službe u Federaciji BiH, na zahtjev i u skladu s potražnjom organa državne službe. U Republici Srpskoj Agencija za državnu upravu obavlja upravne i druge stručne poslove koji se odnose na ustanovljavanje i provođenje jedinstvenih pravila i procedura za zapošljavanje, imenovanje i postavljanje. U Brčko distriktu BiH organizacija i učešće u postupcima izbora i zapošljavanja je u nadležnosti Odjeljenja za stručne i administrativne poslove a provodi ih Odbor za zapošljavanje koji čine tri člana koje na mandat od četiri godine imenuje gradonačelnik.

Relevantni zakoni i propisi

Proces selekcije i izbora državnih službenika u državne organe/organe javne uprave na državnom nivou Bosne i Hercegovine regulisan je slijedećim propisima:

- Zakon o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
- Pravilnik o postupcima oglašavanja, izbora kandidata, premještaja i postavljenja državnih službenika u slučaju prijenosa ili preuzimanja nadležnosti od institucija Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH, br. 27/08, 56/09, 54/10 i 70/12);
- Pravilnik o uslovima i načinu obavljanja internih konkursa, internih i eksternih premještaja državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine (Sl. glasnik BiH, br. 62/10 i 30/14);

- Pravilnik o karakteru i sadržaju javnog konkursa, načinu provođenja intervjua i obrascima za provođenje intervjua (Sl. glasnik BiH, br. 63/16 i 21/17);
- Pravilnik o programu polaganja javnog ispita (Sl. glasnik BiH, br. 28/08 i 18/12);
- Odluka o načinu polaganja javnog i stručnog ispita (Sl. glasnik BiH, br. 96/07, 43/10 i 103/12);

Na nivou Federacije BiH, propisi koji uređuju proces izbora i selekcije kandidata na upražnjena radna mjesta u državnoj službi/javnoj upravi su:

- Zakon o državnoj službi u FBiH (Sl. novine FBiH, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 08/06 i 04/12);
- Uredba o uslovima, načinu i programu polaganja ispita opšteg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu (Sl. novine FBiH, br. 69/06, 78/06, 63/08, 27/14, 69/17);

U Republici Srpskoj, proces izbora i selekcije kandidata za prijem u državnu službu/javnu upravu uređen je slijedećim propisima:

- Zakon o državnim službenicima (Sl. glasnik RS, br. 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16);
- Uredba o stručnom ispitu u za rad u upravi Republike Srpske (Sl. glasnik RS, br. 68/11 i 7/15);
- Pravilnik o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika (Sl. glasnik RS, br. 68/09, 31/12 i 24/15).

Zakonom o državnoj službi u Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o zapošljavanju regulisan je proces izbora i selekcije kandidata za prijem u državnu službu/javnu upravu na nivou Brčko distrikta BiH.

III. FAZE U PROCESU SELEKCIJE I ZAPOSŁJAVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

(a) Raspisivanje javnog oglasa

Proces selekcije i zapošljavanja državnih službenika započinje objavom javnog oglasa za popunjavanje radnih mjesta državnih službenika.

Oglas sadrži slijedeće elemente:

- preambula koja sadrži pravni osnov za zapošljavanje državnih službenika i naziv institucije u čije ime se oglas objavljuje,
- naslov,
- naziv radnih mjesta koja se oglašavaju,
- opise poslova sa statusom odnosno nivoom radnog mjesta,

- posebne uslove za svako radno mjesto koji određuju stručnu spremu, radno iskustvo te druge kvalifikacije potrebne za obavljanje poslova konkretnog radnog mjesta,
- podatke o pripadajućoj osnovnoj plaći,
- broj izvršilaca,
- napomene koje se odnose na opće zakonske uslove,
- dodatne uslove koji se mogu smatrati primjerenim,
- broj komisija sa specifičnostima načina dostavljanja prijava (ako je više od jedne komisije),
- potrebne dokumente i kada se koji od potrebnih dokumenata dostavlja (datum do kada se dostavlja prijava, odnosno naziv faze konkursa u kojoj se dostavljaju određeni drugi dokumenti),
- tačan naziv propisa na osnovu kojeg se provodi procedura konkursa,
- datum krajnjeg roka za dostavljanje prijave,
- instituciju kojoj se prijave dostavljaju (naziv i adresa),
- način dostavljanja prijave (po pravilu poštom preporučeno),
- naznaku da se nepravovremene, nepotpune i neuredne prijave, prijave kandidata koji ne ispunjavaju uslove oglasa i/ili sadrže kopije tražene dokumentacije koje nisu ovjerene, neće uzimati u razmatranje,
- kao i da se ispunjavanje uvjeta utvrđenih oglasom računa danom predaje prijave.

Sve javne oglase objavljuju na svojim web stranicama agencije koje provode oglas, a u Brčko distriktu BiH oglasi za upražnjena radna mjesta se objavljuju na web stranici Vlade Brčko distrikta.

Agencija za državnu službu BiH: <http://www.ads.gov.ba>

Agencija za državnu službu FBiH: <http://www.adsfbih.gov.ba/>

Agencija za državnu upravu RS: <http://adu.vladars.net>

Vlada Brčko distrikta: <http://www.bdcentral.net/>

Institucija u kojoj se popunjava upražnjeno radno mjesto objavljuje oglas u tri domaća sredstva javnog informisanja koja su dostupna na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

Rok za prijavu na javni oglas je najčešće 15 dana od dana objavljivanja oglasa (entiteti), a u institucijama državnog upravnog nivoa i Brčko distrikta rok za prijavu ne smije biti kraći od 21 dan.

(b) Prijava na oglas

Sve zainteresovane osobe za učešće u konkursnoj proceduri, u predviđenom roku moraju, uz potrebnu navedenu dokumentaciju dostaviti i prijavni obrazac koji se može pronaći na web stranicama i prostorijama agencija koje provode konkursnu proceduru. Svrha prijavnog

obrasca je dobijanje osnovnih podataka o kandidatu – ne kao ispunjenje kriterija i uslova postavljenih u javnom oglasu.

Prijavni obrazac se podnosi uz potrebnu dokumentaciju za svaki oglas na koji kandidat želi da se prijavi.

Agencija za državnu službu Bosne i Hercegovine putem sistema „MojKonkurs“ putem svoje web stranice omogućuje zainteresiranim kandidatima jednostavan pregled svih objavljenih javnih konkursa.

Za javne konkurse u Brčko distriktu moguće je preuzeti obrazac za prijavu putem web stranice Vlade Brčko distrikta, koji se podnosi lično ili putem preporučene pošte. Za razliku od ostalih upravnih nivoa, nije potrebno dostavljati dokaze o ispunjenju svih oglasom propisanih uslova. Dokaze o ispunjenju općih i posebnih uslova dostavlja odabrani kandidat odnosno dostavljanje potrebnih dokaza je uslov za zapošljavanje.

Prijavni obrazac sadrži: jedinstveni matični broj, kontakt informacije kandidata (telefon, mobitel, faks, e-mail, adresu), naziv konkursa, naziv radnog mjesta iz teksta oglasa, ime, ime roditelja i prezime, djevojačko prezime, pol, obrazovanje kandidata (početak i završetak, zvanje i naziv visokoškolske ustanove, grad i država), ispit profesionalne nadogradnje (postojanje i vrsta ispita), nacionalnost (opciono – dobrovoljno), radno iskustvo (početak i završetak, naziv i adresa poslodavca, naziv radnog mjesta, opis radnih zadataka, ukupan period radnog angažmana, broj podređenih, razlozi napuštanja posla), ukupno radno iskustvo nakon sticanja VSS, odnosno visokog obrazovanja, strani jezici (naziv jezika, govor, čitanje i pisanje), služenje računarom, napomenu za kandidate, izjave (kojim kandidat potvrđuje ispunjavanje zakonskih uslova, uslova oglasa, saglasnost za obradu svih navedenih ličnih podataka, saglasnost o načinu obavješćavanja, te izjavu da podaci u obrascu sami za sebe ne predstavljaju dokaz), datum prijave i potpis kandidata.

(c) Primarna selekcija kandidata na osnovu ispunjavanja opštih i posebnih uslova za pojedinačno radno mjesto

Svi zainteresovani kandidati koji žele podnesu prijavu na određeno radno mjesto u okviru državne službe moraju da ispunjavaju opšte i posebne uslove za određeno radno mjesto. Ispunjavanje opštih uslova je prvi uslov za nastavak procedure selekcije, odnosno neispunjavanjem opštih uslova kandidat se eliminira iz nastavka procedure. Opšti uslovi koje aplikant mora da ispunjava su slijedeći:

- (a) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
- (b) da je stariji od 18 godina;
- (c) da ima univerzitetsku diplomu i druge obrazovne ili akademske kvalifikacije najmanje VII stepena stručne spreme odnosno visoko obrazovanje prvog, drugog ili trećeg ciklusa Bolonjskog sistema studiranja, što se utvrđuje propisom kojim se reguliraju

poslovi osnovnih djelatnosti i pomoćno-tehnički poslovi i uslovi za njihovo obavljanje u organima uprave institucija Bosne i Hercegovine;

- (d) da je zdravstveno sposoban za vršenje određenih poslova predviđenih ovim položajem;
- (e) da nije navršilo zakonski propisanu starosnu dob za penzionisanje, odnosno da nije ostvarilo pravo na ličnu penziju po bilo kojem osnovu;
- (f) da nije otpuštena iz državne službe kao rezultat disciplinske mjere na bilo kojem nivou vlasti u Bosni i Hercegovini, odbijanja polaganja zakletve, samovoljnog napuštanja državne službe ili davanja neistinitih i netačnih podataka prilikom prijema u državnu službu, u roku od tri godine prije dana objavljivanja upražnjenog radnog mjesta;
- (g) da se ne vodi krivični postupak protiv te osobe;
- (h) da nije obuhvaćena odredbom člana IX.1 Ustava Bosne i Hercegovine.

Uslove pod (a), (b) i (c) aplikant dokazuje dostavljanjem ovjerenih kopija dokumenata koji dokazuju državljanstvo Bosne i Hercegovine, starost, te relevantno obrazovanje, a elektronskim podnošenjem prijave skeniranjem i unošenjem dokumenata na profil kandidata.

Uslov pod (d) ispunjava postavljeni/imenovani kandidat na način da instituciji u koju je postavljen/imenovan dostavi uvjerenje o radnoj sposobnosti (ljekarsko uvjerenje), kao dokaz da je zdravstveno sposoban za vršenje određenih poslova predviđenih radnim mjestom/položajem.

Uslove pod (e), (f) i (h) aplikant garantuje potpisanom izjavom, a elektronskim podnošenjem prijave elektronskim potpisom ili obilježavanjem kvadratića kojim garantuje da ispunjavanja navedene opšte uslove.

Uslov pod (g) dostavljaju kandidati koji su uspješni na pismenom dijelu stručnog ispita, na način da na usmeni dio stručnog ispita (intervju) donesu uvjerenje o nevođenju krivičnog postupka koje ne smije biti starije od tri mjeseca.

(d) Posebni uslovi za pojedinačno radno mjesto

Posebni uslovi za svako pojedino radno mjesto utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta odnosno Organizacionim planom u organima javne uprave Brčko distrikta.

Posebne uslove za određeno radno mjesto, aplikant dokazuje dostavljanjem ovjerenih kopija odnosno unosom podataka i skeniranih, originalnih dokumenata putem elektronske prijave koji se odnose na ispit profesionalne nadogradnje (postojanje i vrsta ispita), nacionalnost (opciono – dobrovoljno), radno iskustvo (početak i završetak, naziv i adresa poslodavca, naziv radnog mjesta, opis radnih zadataka, ukupan period radnog angažmana, broj podređenih, razlozi napuštanja posla), ukupno radno iskustvo nakon sticanja VSS, odnosno visokog obrazovanja, strani jezici (naziv jezika, govor, čitanje i pisanje), te služenje računarom.

(e) Javni ispit/ispit općeg znanja

Položen ispit općeg znanja je dio konkursne procedure za kandidate koji apliciraju na radna mjesta državnih službenika u institucijama Bosne i Hercegovine a nemaju ranije položen stručni ispit za rad u organima uprave ili na drugi način nisu oslobođeni polaganja Javnog ispita. Cilj mu je utvrditi da li kandidati koji konkurišu na radno mjesto državnog službenika posjeduju dovoljan stepen znanja iz oblasti javne uprave.

Polaganje javnog ispita organiziraju Agencije za državnu službu/upravu a u Brčko distriktu BiH polaže se pred Komisijom za polaganje ispita za rad u organima uprave Vlade Brčko distrikta BiH.

Na državnom i entitetskim upravnim nivoima položen ispit za rad u organima državnih/republičkih organa je uslov za nastavak konkursne procedure i za kandidate koji ga prethodno nisu položili organizira se polaganje ispita i konkursna procedura se na taj način obustavlja dok svi kandidati ne ispune posebne uslove, dok u Brčko distriktu ispit za rad u organima uprave odabrani kandidat može položiti naknadno po prijemu u državnu službu u propisanom roku.

- Za radna mjesta u institucijama na državnom nivou na javnom ispitu se provjerava opće znanje iz oblasti osnove ustavnog sistema Bosne i Hercegovine, osnova sistema državne uprave, upravnog postupka i upravnog spora, osnove radnih odnosa, kancelarijskog poslovanje u organima uprave, finansiranje institucija Bosne i Hercegovine i osnove evropskih integracija.

Radi se o 21 pitanju s opsijskim odgovorima. Pitanja se generiraju automatski i slučajno, a kandidat je uspješan na ispitu ako postigne minimalno 11 bodova. Samo na državnom nivou BiH, od kraja 2012. godine javni ispit važi samo za konkretan oglas/konkurs i kandidat je dužan da ga polaže i na sljedećem oglasu. Kandidati koji imaju položen pravosudni ispit, koji se polaže kod Ministarstva pravde, nemaju obavezu da polažu ovaj ispit.

Gradivo i pravni izvori odnosno literatura za polaganje javnog ispita utvrđeni su Pravilnikom o programu polaganja javnog ispita („Službeni glasnik BiH“, broj 28/08) i Pravilnikom o izmjenama pravilnika o programu polaganja javnog ispita („Službeni glasnik BiH“, broj 18/12), ili putem linka Agencije za državnu službu BiH:

http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=119&Itemid=80&lang=bs

- Ispit općeg znanja polažu sva lica koja kao kandidati konkurišu na radna mjesta državnih službenika u upravnim organima Federacije BiH. Ispit općeg znanja je provjera poznavanja sistema javne uprave i odgovara “javnom ispitu” na nivou institucija BiH. Stručna komisija od šest članova, koju imenuje direktor Agencije za državnu službu FBiH, priprema pitanja i opsijske odgovore za polaganje ispita općeg znanja. Agencija za državnu službu FBiH utvrđuje sadržaj i ocjenjuje testove za

polaganje ispita općeg znanja. Ispit se sastoji od pitanja s opcijskim odgovorima. Da bi prošao, kandidat mora pravilno odgovoriti na minimalno 28 od ukupno 42 pitanja (dvije trećine). Uslovi, način i program polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita uređeni su Uredbom o uslovima, načinu i programu za polaganje ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u FBiH. Detaljne informacije o pravnim izvorima, literaturi i programu polaganja ispita općeg znanja dostupna su putem linka Agencije za državnu službu FBiH:

<http://www.adsfbih.gov.ba/index.php?lang=ba&sel=402>

- Stručni ispit za rad u organima uprave Republike Srpske predstavlja jedan od posebnih uslova za zasnivanje radnog odnosa u upravi Republike Srpske kako je propisano članom 51 Zakona o administrativnoj službi u upravi Republike Srpske. Pripravnici koji zasnuju radni odnos u organima republičke uprave polažu stručni ispit nakon završenja pripravničkog staža, a drugi kandidati nakon što su pripravnički staž obavili u drugim dijelovima javnog sektora ili u privatnom sektoru. Uslovi i način polaganja stručnog ispita propisani su Uredbom o stručnom ispitu za rad u upravi Republike Srpske koja je objavljena u Službenom glasniku Republike Srpske broj 1/ 03 i 97/ 05. Program polaganja stručnog ispita za rad u upravi Republike Srpske donijela je Agencija za državnu upravu i isti je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske broj 7/ 03 i 73/ 03. Detaljne informacije o stručnim ispitima dostupne su putem linka Agencije za državnu upravu Republike Srpske:

<http://adu.vladars.net/latn/?page=21>

- Za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH, Gradonačelnik u vezi sa članom 49. stav 3. Zakona o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta BiH (“Službeni glasnik Brčko distrikta BiH”, broj: 28/06 i 29/06), na prijedlog Komisije za polaganje ispita za rad u organima uprave, donosi program ispita za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH kojim se utvrđuje gradivo, pravni izvori i pravna literatura za sve predmete iz kojih zaposleni, pripravnici i druga lica (u daljnjem tekstu: kandidati) sa visokom, višom i srednjom stručnom spremom polažu ispit za rad u organima uprave Brčko distrikta BiH. Za razliku od ostalih upravnih nivoa u BiH, u Brčko distriktu Odbor za zapošljavanje uzima u razmatranje i kandidate koji nemaju položen ispit za rad u organima uprave, ali s obavezom da ukoliko budu izabrani ispit moraju položiti u roku od 6 mjeseci po isteku probnog rada, inače im se radni odnos automatski raskida. Sve informacije o ispitu za rad u organima uprave dostupne su putem linka Vlade Brčko distrikta BiH:

<http://www.bdcentral.net/index.php/ba/component/content/article/188-ispit-za-rad-u-organima-uprave>

Javni ispit, odnosno ispit općeg znanja, stručni ispit, ispit za rad u organima uprave (različiti nazivi za provjeru znanja o osnovama sistema javne uprave) nisu jedinstveni za sve upravne nivoe, odnosno ispit općeg znanja položen na jednom upravnom nivou ne može se koristiti u konkursnoj proceduri na drugom upravnom nivou. Polaganje ispita općeg znanja se plaća prema tarifama dostupnim na navedenim linkovima.

(f) Konkursna komisija

Za svaku konkursnu proceduru formira se ad-hoc jedinstvena komisija za izbor koja je odgovorna za zakonito provođenje cjelokupnog procesa provjere stručnosti kandidata.

- Za konkursne procedure u institucijama državnog nivoa BiH Agencija imenuje posebne komisije za izbor. Komisiju sačinjava pet članova, od kojih su dva člana državni službenici iz institucije na koju se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, dok se ostala tri člana imenuju sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu BiH. Rad komisije za izbor reguliran je Zakonom o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine (“Službeni glasnik BiH”, br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17), član 24. i 25.
http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=117&catid=36&Itemid=88
- Za konkursne procedure u organima uprave na entiteskom nivou Federacije BiH konkursnu komisiju imenuje Agencija za državnu službu Federacije BiH koju čine najmanje dva člana koji su državni službenici iz organa državne službe (od kojih je jedan predstavnik sindikata) na koji se javni konkurs odnosi i koji imaju akademsko i profesionalno iskustvo u oblastima obuhvaćenim procesom javnog konkursa, dok se ostali članovi imenuju sa liste eksperata koju utvrdi Agencija za državnu službu Federacije BiH. Za radna mjesta u kantonalnim organima uprave komisija se formira sukladno relevantnom kantonalnom Zakonu o državnoj službi. Zakon o državnoj službi u FBiH („Službene novine FBiH“ broj 29/03; 23/04; 39/04; 54/04; 67/05; 08/06; 04/12) regulira rad konkursnih komisija.
<http://www.adsfbih.gov.ba/index.php?lang=ba&sel=90>
- U konkursnim procedurama za radna mjesta u organima republičke uprave Republike Srpske komisiju čine tri člana koji su državni službenici iz republičkih organa uprave na koje se javna konkurencija odnosi i koji imaju najmanje isti stepen školske spremne koja je propisana za radno mjesto koje se popunjava. Dva člana Komisije imenuju se sa liste koju Agencija utvrđuje i objavljuje u „Službenom glasniku Republike Srpske“ nakon sprovedene procedure izbora članova Komisije, a na osnovu kriterijuma koje utvrdi Vlada. Ako u organu za koji se sprovodi javna konkurencija nema zaposlenih državnih službenika sa odgovarajućim stepenom školske spremne, rukovodilac organa

može zatražiti da ih predloži rukovodilac organa u čijem sastavu se nalazi. Rad komisija reguliran je Zakonom o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16).

<http://adu.vladars.net/cyrl/?page=27>

- Za provođenje procesa odabira za upražnjena radna mjesta u organima uprave Brčko distrikta imenuje se komisija od tri člana koje imenuje gradonačelnik. Jedan član imenuje se iz redova Odbora za zapošljavanje, a dva iz organa u kojem se nalazi radno mjesto. Jedan od članova komisije mora biti neposredni rukovodilac. Rad komisija uređen je Zakonom o državnoj službi u Brčko distrikta BiH i Pravilnikom o zapošljavanju za prijem u državnu službu/javnu upravu na nivou Brčko distrikta BiH.

(g) Polaganje pismenog dijela stručnog ispita:

- Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita za radna mjesta u institucijama državnog nivoa BiH su esejskog tipa i po pravilu se odnose na rješavanje praktičnih problema koji su tipični za oblast klasifikacije i vrste poslova kojoj pripada radno mjesto na koje se kandidat prijavljuje. Zadaci na pismenom dijelu stručnog ispita mogu se odnositi i na oblast državne uprave, državne službe, djelatnost institucije na koju se javni oglas odnosi i druge oblasti koje mogu biti u vezi sa radnim mjestom na koje se kandidat prijavljuje. Komisija utvrđuje zadatke za pismeni dio stručnog ispita najranije 24 sata prije početka testiranja. Kandidati mogu sa sobom ponijeti literaturu za koju procjenjuju da im može biti potrebna u rješavanju zadataka. Pismeni dio stručnog ispita traje 60 minuta. Za slijedeću fazu konkursne procedure, intervju, se kvalificiraju kandidati koji su tačno uradili 75% pismenog dijela ispita. Svaki kandidat koji pristupi pismenom dijelu stručnog ispita će biti pismeno obaviješten o rezultatima ispita nakon njihove verifikacije i ocjene.
- Na upravnom nivou Federacije BiH prvi dio stručnog ispita je pisani dio. Za razliku od institucija BiH, pismeni dio stručnog ispita je još jedan test s opcijskim odgovorima - 10 pitanja odnosno 14 za rukovodeća radna mjesta (a ne pisani zadatak iz oblasti poslova radnog mjesta). Kandidat stiče pravo da pristupi na usmeni dio stručnog ispita (intervjuu) koji provodi konkursna komisija, ako njegov ukupan broj bodova na pismenom dijelu stručnog ispita iznosi 70% od maksimalnog broja bodova. Detaljne informacije o organizaciji polaganja stručnog ispita sadržane su u Uredbi o uslovima, načinu i programu polaganja ispita općeg znanja i stručnog ispita za kandidate za državnu službu u FBiH, dostupnoj na web stranici Agencije za državnu službu FBiH na linku:
<http://www.adsfbih.gov.ba/index.php?lang=ba&sel=91>
- U organima javne uprave Brčko distrikta pisani test se polaže u formi zaokruživanja opcionih odgovora. Organi javne uprave i institucije obavezni su Komisiji dostaviti pitanja za oblasti iz njihove nadležnosti i to najmanje 30 pitanja a Komisija je dužna

sva pitanja objaviti na zvaničnoj internet stranici Vlade Distrikta, najkasnije sedam dana prije termina zakazanog intervjua. Komisija posebnim programom najkasnije 60 minuta prije zakazanog vremena za test sačinjava test metodom slučajnog odabira. Kandidat je uspješno prošao pismeni test ako tačno odgovori na minimalno 70% pitanja. Procedura provođenja javnog konkursa regulisana je Pravilnikom o zapošljavanju.

(h) Provođenje usmenog dijela stručnog ispita:

Drugi dio stručnog ispita čini intervju u trajanju do 30 minuta. Intervju se polaže pred komisijom i sadrži pitanja koja se odnose na znanje kandidata, sposobnost za obavljanje poslova radnog mjesta, sposobnost kandidata da se prilagodi promjenjivoj radnoj sredini, radno iskustvo, stručnu spremu i kvalifikacije, timski rad, usvajanje novih znanja, poznavanje djelatnosti institucije i oblasti povezanih s radnim mjestom. Pitanja za intervju utvrđuje komisija za izbor neposredno na sastanku pred intervju.

- U institucijama državnog nivoa BiH na intervjuu se, pored pitanja kojima se utvrđuje stepen znanja kandidata postavljaju i pitanja koja su usmjerena na provjeru sposobnosti odnosno kompetencija, koje predstavljaju načine ponašanja koji su potrebni kako bi se poslovi određenog radnog mjesta obavljali na djelotvoran način. Kompetencije se provjeravaju po principu da je prethodno ponašanje najbolji predskazatelj budućeg ponašanja. Pitanja usmjerena na provjeru kompetencija postavljaju se na način da se (pitanja) odnose na neko prethodno ponašanje kandidata u situaciji u kojoj su bile ispoljene kompetencije kandidata koje se provjeravaju. Pitanja za provjeru kompetencija, po pravilu, postavljaju se tako da se od kandidata traži da opiše prethodnu konkretnu situaciju u kojoj je tražena kompetencija ispoljena, zadatak koji je bio postavljen, aktivnost koju je kandidat preduzeo i rezultat date aktivnosti. Detaljne informacije o kompetencijama koje se provjeravaju, načinu provjere i bodovanju sadržane su u Pravilniku o karakteru i sadržaju Javnog konkursa, načinu provođenja intervjua i obrascima za provođenje, dostupnom na linku: http://www.ads.gov.ba/v2/index.php?option=com_content&view=article&id=4162%3Apravilnik-o-karakteru-i-sadrzaju-javnog-konkursa-nainu-provoenja-intervjua-i-obrascima-za-provoenje-intervju&catid=37%3Aappointments-in-civil-service&Itemid=89&lang=sr
- U organima uprave Federacije BiH tokom intervjua se također provjerava stepen znanja i sposobnosti i sposobnost prilagođavanja promjenjivoj radnoj sredini, a pitanja se mogu odnositi i na informacije iz prijave (radno iskustvo, kvalifikacije itd.). Uredba ograničava dužinu intervjua na 30 minuta. Pitanja (sadržaj i broj) koja se postavljaju na intervjuu utvrđuje komisija; kandidata ocjenjuje svaki član komisije dodjeljujući mu određen broj bodova.

- U organima republičke uprave Republike Srpske, za razliku od ostalih upravnih nivoa, intervju predstavlja jedini način provjere sposobnosti kandidata da radi na određenom radnom mjestu na koje se konkurs odnosi, opće predanosti kandidata službi u republičkim organima uprave, njegova ukupna stručnost i sposobnost, kao i način organiziranja i izvršavanje poslova na tom radnom mjestu. Intervju traje maksimalno jedan sat. Provođenje intervjuja regulisano je Pravilnikom o jedinstvenim pravilima i proceduri javne konkurencije za zapošljavanje i postavljenje državnih službenika.
- Na intervjuu u javnoj upravi Brčko distrikta ocjenjuje se stepen znanja kandidata i u tu svrhu se postavljaju pitanja iz oblasti javne uprave i nadležnosti institucija, znanja, sposobnosti i vještina kandidata da se prilagodi novoj sredini i uvjetima, opisa poslova i zadataka kao i određene kompetencije za obavljanje poslova radnog mjesta za koje se kandidat prijavio. U članu 20. stav 3, nabrojana su pitanja koja se odnose na brojne kompetencije izvan klasične provjere znanja iz oblasti rada. Radi se o pitanjima koja se odnose na motiviranost, rad pod pritiskom, donošenje odluka i slično. Komisija boduje znanje a i brojne druge kriterije (spremnost na aktivno učenje, sposobnost iznalaženja rješenja, komunikaciju i samopouzdanje, fleksibilnost, analitičku sposobnost i sl.). Intervju čini 25% ukupne ocjene kandidata u konkursnoj proceduri.

(i) Selekcija kandidata za prijem u državnu službu:

- Kod procedura koje provodi Agencija za državnu službu BiH, nakon okončanog intervjuja, Agencija, po dostavljanju liste uspješnih od strane sekretara komisije za izbor, odmah izrađuje rješenja o postavljenju (kod nerukovodećih državnih službenika). Kod procedura koje provodi institucija BiH, nakon okončanog postupka, komisija za izbor dostavlja listu uspješnih rukovodiocu institucije, koji je dužan u roku od osam dana istu dostaviti ADS BiH, sa prijedlogom datuma postavljenja najuspješnijih za nerukovodeće državne službenike na dalje postupanje (za izradu rješenja o postavljenju). Postavljenje se vrši upravnim aktom objavljenim u “Službenom glasniku Bosne i Hercegovine”. Prije preuzimanja dužnosti, postavljeni državni službenik prima pismeni opis svog radnog mjesta i opis uslova službe.
- Na upravnom nivou Federacije BiH konačnu odluku o izboru donosi rukovodilac organa državne službe za koju se provodi konkursna procedura i može postaviti bilo kojeg kandidata s liste uspješnih (uspješni su svi koji su u pisanom dijelu stručnog ispita i na intervjuu u prosjeku postigli minimalno 70%) uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu. Rukovodilac može postaviti posebnu komisiju unutar organa državne uprave koja će obaviti dodatni intervju sa uspješnim kandidatima prije donošenja konačne odluke.
- U organima republičke uprave Republike Srpske, nakon obavljenog ulaznog intervjuja svaki član komisije vrši bodovanje kandidata od 5 do 10 bodova, utvrđuje se konačan

broj bodova svakog kandidata pojedinačno i sačinjava se lista uspješnih kandidata prema redosljedu i broju ostvarenih bodova. Agencija za državnu upravu ocjenjuje da li je postupak selekcije sproveden prema propisanim pravilima i procedurama i u potvrdnom potvrđuje listu uspješnih kandidata i sačinjava prijedlog za popunjavanje upražnjenog radnog mjesta sa najuspješnijim kandidatom sa liste koja se dostavlja rukovodiocu republičkog organa uprave za koji se provodi konkursna procedura (odnosno Vladi Republike Srpske za rukovodeće državne službenike). Rukovodilac organa uprave je dužan u roku od 15 dana od dana prijema prijedloga Agencije da se izjasni o prijedlogu Agencije.

- U javnoj upravi Brčko distrikta, na osnovu bodova sa pismenog testiranja i usmenog intervjua, Komisija za zapošljavanje sačinjava rang listu najuspješnijih kandidata te dostavlja preporuku za izbor kandidata gradonačelniku.

(j) Žalba na odluku o izabranom kandidatu

Kandidati koji smatraju da su se u postupku desile nepravilnosti koje mogu uticati na objektivnost postupka imaju pravo žalbe, organu za žalbe upravnog nivoa na kojem je provedena konkursna procedura.

Bosna i Hercegovina: ODBOR DRŽAVNE SLUŽBE ZA ŽALBE
Trg Bosne i Hercegovine 1
71000 Sarajevo
Telefon: 033 295 801

Federacija BiH: ODBOR DRŽAVNE SLUŽBE ZA ŽALBE
Ćemaluša 9,
71000 Sarajevo
Telefon: 033/ 552 841
E-mail: kontakt@odszfbih.gov.ba

Republika Srpska: ODBOR DRŽAVNE UPRAVE ZA ŽALBE
Bana Milosavljevića 8
78000 Banja Luka
Telefon: 051/224-430
E-mail: odbrs@teol.net

Brčko distrikt BiH: APELACIONA KOMISIJA VLADE BRČKO DISTRIKTA
Bulevar Mira 1,
76100 Brčko distrikt BiH